

УДК 351.72:336.225.61:004(477)
DOI <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2026.2.1>

ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ: ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ КУЛЬТУРИ

Башинський І. А. – кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук
Херсонського державного аграрно-економічного університету
ORCID: 0009-0001-4578-5062

У статті досліджено теоретико-прикладні аспекти трансформації механізмів публічного управління у сфері податкового адміністрування в умовах глобальної цифровізації та її вплив на розвиток податкової культури суспільства. Доведено, що сучасний етап державного управління характеризується системним переходом від традиційної карально-наглядкової моделі фіскальної політики до сервісно-партнерської, де платник податків виступає клієнтом, а держава – надавачем високоякісних та безпечних електронних послуг. Проаналізовано вплив новітніх цифрових інструментів (Електронного кабінету платника, мобільного застосунку «Моя податкова», систем електронного адміністрування податків та програмних реєстраторів розрахункових операцій) на рівень добровільного дотримання податкового законодавства. Обґрунтовано, що цифровізація є не лише технічним процесом переведення адміністративних послуг в онлайн-формат, а й фундаментальною детермінантою, яка формує нову податкову культуру через мінімізацію людського фактора, суттєве зниження корупційних ризиків та підвищення загальної прозорості діяльності контролюючих органів. Особливу увагу в межах дослідження приділено аналізу Національної стратегії доходів до 2030 року (НСД-2030) та її безпосередній ролі в інституційній трансформації Державної податкової служби України. Розглянуто механізми управління комплаєнс-ризиками як найсучаснішого інструменту превентивного реагування на податкові правопорушення, запровадженого Урядом України. Досліджено європейський досвід цифровізації податкової сфери та визначено конкретні можливості його імплементації у вітчизняну державно-управлінську практику в контексті адаптації національного законодавства до вимог Acquis ЄС. За результатами проведеного дослідження доведено, що в умовах повоєнного реконструктивного відновлення економіки та євроінтеграційних прагнень нашої держави високий рівень податкової культури населення стає не просто фіскальною необхідністю, а критично важливою складовою економічної компоненти національної безпеки держави. Сформульовано пропозиції щодо подальшого вдосконалення нормативно-правової бази, спрямованої на зміцнення партнерських і довірчих відносин між державою та бізнесом.

Ключові слова: публічне управління, податкове адміністрування, податкова культура, цифровізація, електронні сервіси, добровільний комплаєнс, сервісна держава, Національна стратегія доходів, економічна безпека.

Bashynskiy I. A. Transformation of public administration mechanisms in the field of tax administration: digitalization as a determinant of tax culture development

The article explores the theoretical and applied aspects of the transformation of public administration mechanisms in the field of tax administration under the conditions of global digitalization and its impact on the development of the tax culture of society. It is proven that the current stage of public administration is characterized by a systemic transition from the traditional punitive and supervisory model of fiscal policy to a service and partnership-oriented one, where the taxpayer acts as a client, and the state serves as a provider of high-quality and secure electronic services. The impact of the latest digital tools (the Taxpayer's Electronic Cabinet, the "My Tax" mobile application), electronic tax administration systems, and software registrars of settlement operations) on the level of voluntary tax compliance is analyzed. It is substantiated that digitalization is not merely a technical process of transferring administrative services online, but a fundamental determinant that shapes a new tax culture through the minimization of the human factor, a significant reduction in corruption risks, and an increase in the overall transparency of regulatory authorities. Special attention within the scope of the study is given to the analysis of the National

Revenue Strategy until 2030 (NRS-2030) and its direct role in the institutional transformation of the State Tax Service of Ukraine. The mechanisms of compliance risk management, introduced by the Government of Ukraine as the most modern tool for a preventive response to tax offenses, are examined. The European experience in the digitalization of the tax sphere is investigated, and specific possibilities for its implementation into domestic public administration practice are identified within the context of adapting national legislation to the requirements of the EU Acquis. Based on the results of the conducted research, it is proven that in the context of post-war reconstructive economic recovery and the European integration aspirations of our state, a high level of tax culture among the population becomes not just a fiscal necessity, but a critically important element of the economic component of national security. Proposals are formulated for the further improvement of the regulatory and legal framework aimed at strengthening partnership and trust-based relations between the state and business.

Key words: public administration, tax administration, tax culture, digitalization, electronic services, voluntary compliance, service state, National Revenue Strategy, economic security.

Постановка проблеми. Сучасний етап розбудови демократичної, соціальної та правової держави в Україні нерозривно пов'язаний із необхідністю реформування системи управління державними фінансами. В умовах повномасштабної війни, безпрецедентного дефіциту державного бюджету та початку процесів повоєнного реконструктивного відновлення, критичного значення набуває здатність держави мобілізувати внутрішні ресурси. Забезпечення стабільних податкових надходжень неможливе винятково за рахунок застосування фіскально-примусового інструментарію. Світовий досвід публічного управління доводить, що основою фінансової стійкості розвинених держав є високий рівень добровільного дотримання податкового законодавства (податкового комплаєнсу), фундаментом якого виступає податкова культура населення. Водночас перехід від карально-наглядової моделі до моделі добровільного комплаєнсу вимагає докорінної трансформації механізмів публічного управління у сфері податкового адміністрування. Ключовою детермінантою таких змін сьогодні виступає системна цифровізація. Впровадження інноваційних електронних сервісів кардинально змінює архітектуру взаємодії між податковими органами та платниками податків, перетворюючи її на клієнтоорієнтовану та прозору.

Затвердження Урядом Національної стратегії доходів до 2030 року остаточно закріпило курс на інституційне оновлення Державної податкової служби, оптимізацію адміністрування та впровадження системи управління ризиками. У цьому контексті виникає нагальна науково-практична потреба у дослідженні механізмів впливу цифровізації на формування нової податкової культури суспільства як невід'ємної складової економічної безпеки держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фундаментальні питання сутності податкової культури, її інституціонального змісту та впливу на соціально-економічний розвиток держави є предметом глибокого вивчення багатьох вітчизняних науковців. Вагомий внесок у дослідження цих аспектів зробили такі вчені, як В. Андрущенко, Т. Тучак [1], П. Мельник, З. Варналій, Л. Тарангул [2], Ю. Іванов, А. Крисоватий, А. Кізіма, В. Карпова [3], В. Ручкіна [4], О. Сидорович [5], Г. Кучерова [6] та К. Головка [7]. Дослідженню механізмів публічного управління податковою сферою, формуванню державної податкової політики та інституційних викликів, присвячено праці І. Башинського [8], В. Синчака [9], М. Криштановича [10], М. Трещова [11], Я. Ізмайлова, В. Осмятченка, Ю. Панури [12] та С. Кучина [13]. Водночас цифровізація як сучасний вектор трансформації державного управління та практичні питання впровадження інноваційних електронних сервісів ґрунтовно аналізуються в наукових роботах О. Штирєва, Л. Антонової, А. Сухорукової [14], С. Ганущин [15]. Окрему увагу питанням європейського досвіду адміністрування, поведінковій економіці, фінансовій психології та мотиваційним

аспектам добровільного комплаєнсу приділяють І. Прокопенко, О. Іванишина [16], О. Сукач [17], а також К. Давискіба, В. Карпова та О. Ревенко [18].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових розвідок, більшість дослідників аналізує процеси цифровізації в податковій сфері переважно крізь призму технологічної модернізації та фіскальної ефективності (зручність подачі звітності, швидкість обробки даних). Проте вплив цифрових інструментів адміністрування на макrorівневі зміни в податковій поведінці платників, зростання рівня їхньої довіри до публічних інституцій та формування нової партнерської культури залишається недостатньо систематизованим. Відсутність комплексного концептуального підходу до розуміння цифровізації як ключової детермінанти розвитку податкової культури в контексті реалізації Національної стратегії доходів до 2030 року та адаптації до Acquis ЄС ускладнює вироблення ефективних управлінських рішень, що і зумовлює необхідність даного дослідження.

Мета статті полягає в комплексному теоретико-прикладному обґрунтуванні трансформації механізмів публічного управління у сфері податкового адміністрування та доведенні визначальної ролі цифровізації як ключової детермінанти формування та розвитку податкової культури суспільства в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу. Трансформація механізмів публічного управління у сфері податкового адміністрування сьогодні відбувається під потужним впливом євроінтеграційних процесів та необхідності забезпечення макроекономічної стабільності в умовах воєнного стану й повоєнного відновлення. Базовим концептуальним документом, що визначає цей перехід, є Національна стратегія доходів до 2030 року. Ця стратегія закріплює зміну парадигми відносин між державою та платниками податків: від традиційної фіскально-каральної моделі до побудови партнерства, заснованого на взаємній довірі, інституційній прозорості та дотриманні балансу інтересів. Одним із ключових механізмів реалізації цієї політики є впровадження системи управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками) та сучасних цифрових рішень у податковому адмініструванні [19].

Успішна імплементація цих стратегічних орієнтирів об'єктивно потребує інтеграції передового міжнародного досвіду, що виступає фундаментальним базисом для вітчизняних інституційних реформ.

Досвід країн Європейського Союзу переконливо доводить, що цифровізація є не просто технічним інструментом передачі даних, а фундаментальною детермінантою формування високої податкової культури. У європейських країнах впровадження електронного декларування та зручних цифрових сервісів докорінно змінило архітектуру взаємодії держави і суспільства. Завдяки цим цифровим інструментам вдалося мінімізувати адміністративний тягар, суттєво знизити корупційні ризики через відсутність прямого фізичного контакту з чиновниками та підвищити рівень довіри до контролюючих органів [16].

Спіраючись на європейські практики модернізації взаємовідносин з платниками, вітчизняна податкова система також розпочала інтенсивну адаптацію аналогічних електронних рішень.

В Україні також спостерігається позитивна інституційна динаміка: розвиток Електронного кабінету платника, впровадження застосунку «Моя податкова» та програмних реєстраторів розрахункових операцій (ПРРО) сприяють поступовому переходу до свідомого цифрового комплаєнсу [14].

Рис. 1. Концептуальна модель публічного управління податковою культурою в умовах цифровізації

Джерело: розроблено автором

Проте варто усвідомлювати, що виключно технологічна розбудова інфраструктури не здатна автоматично забезпечити зростання податкової дисципліни, адже дієвість публічного управління безпосередньо залежить від розуміння психологічної мотивації громадян.

Саме тому особливої уваги в контексті розвитку публічного управління заслугове застосування інструментів поведінкової економіки (behavioral insights) та фінансової психології у цифровому середовищі. Сучасна податкова політика розвинених держав усе частіше використовує інструменти поведінкового стимулювання (nudging), які через персоналізовані нагадування, спрощення архітектури вибору та зручні цифрові інтерфейси спонукають платників до добровільного виконання зобов'язань без застосування адміністративного примусу [17].

У контексті сучасних вітчизняних реалій, обтяжених викликами повномасштабної війни, подібні комунікаційні стратегії набувають екзистенційного значення.

Цифрові платформи дозволяють державі ефективно комунікувати з громадянами, формуючи новий суспільний наратив, у якому сплата податків розглядається не як обтяжливий обов'язок, а як акт консолідації та безпосередній внесок у національну безпеку держави [9].

Зі свого боку, держава задля побудови міцних довірчих відносин зобов'язана здійснювати зустрічні кроки – насамперед гарантувати безпеку для прозорого бізнесу та перенести адміністративний тиск виключно на сектор тіньової економіки.

Важливим інституційним кроком на шляху трансформації податкового адміністрування стало запровадження в Україні експериментального проєкту щодо функціонування системи управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками), що передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 року № 854 [20].

Застосування такого ризик-орієнтованого підходу надає можливість податковим органам фокусувати свої контрольні заходи лише на транзакціях із високим рівнем ризику, тим самим захищаючи добросовісних платників від зайвого адміністративного навантаження. Подібні інституційні зміни свідчать про зародження сучасної корпоративної етики всередині податкових органів, яка, своєю чергою, стає каталізатором та прикладом для підвищення рівня податкової культури у підприємницькому середовищі (рис. 1).

Отже, як відображено на рисунку 1, концептуальна модель реалізації державної податкової політики в умовах цифровізації базується на тісній синергії нормативно-правових, цифрових та соціально-комунікаційних механізмів. Держава має забезпечити такий рівень цифрового та сервісного адміністрування, за якого добровільна сплата податків стане для громадянина максимально зручним, прозорим та єдино прийнятним алгоритмом соціальної поведінки [8].

Висновки. Системна трансформація механізмів публічного управління у сфері податкового адміністрування в Україні нерозривно пов'язана з глобальними процесами цифровізації та стратегічним курсом на інтеграцію до європейського економічного простору.

Впровадження новітніх цифрових технологій виступає не просто засобом оптимізації фіскальних процедур, а фундаментальною детермінантою, що докорінно змінює філософію взаємодії держави і суспільства, забезпечуючи остаточний перехід від застарілої карально-наглядової парадигми до сучасної сервісно-партнерської моделі. Практична реалізація ризик-орієнтованого підходу та інструментів поведінкової економіки дозволяє органам контролю концентрувати свою увагу виключно на сумнівних операціях, надійно захищаючи добросовісних платників від безпідставних перевірок та зайвого адміністративного навантаження.

Така еволюція внутрішньої корпоративної культури податкових відомств засвідчує утвердження новітньої етики державного сервісу, яка генерує високий рівень інституційної довіри та слугує потужним каталізатором для підвищення податкової культури в підприємницькому середовищі.

У підсумку, розвинена податкова культура, сформована у прозорому та клієнтоорієнтованому цифровому вимірі, стає беззаперечним фундаментом макрофінансової стійкості, запорукою успішної повоєнної відбудови та ключовим елементом економічної безпеки України.

Перспективи подальших досліджень доцільно спрямувати на комплексний аналіз можливостей інтеграції штучного інтелекту й обробки великих даних (Big Data) для моніторингу комплаєнс-ризиків у діяльності органів податкової служби та місцевого самоврядування. Окремим вектором наукових розвідок має стати розробка дієвих інструментів податкового заохочення для відновлення економічної спроможності територіальних громад у реаліях повоєнної відбудови держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Андрущенко В. Л., Тучак Т. В. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція) : монографія. Київ : Алерта, 2013. 384 с. URL: <https://file.lib.in.ua/pdf/andruschenko-volodymyr-moralno-etychni-imperatyvy-podatktiv-ta-opodatkuvannia-zakhidna-tradytsiia.pdf> (дата звернення: 20.04.2026).
  2. Податкова політика України: навч. посіб. / П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул [та ін.]. Київ : Знання України, 2010. 505 с. URL: https://ndc-ipr.org/media/ndc_old/documents/Podatkova_pol_Ukr_2010.pdf (дата звернення: 20.04.2026).
  3. Іванов Ю. Б., Крисоватий А. І., Кізима А. Я., Карпова В. В. Податковий менеджмент : Підручник. Київ : Знання, 2008. 525 с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/4aaaf9c6-ca80-4364-b562-b40264f98369/content> (дата звернення: 20.04.2026).
  4. Ручкіна В. Н. Формування податкової культури в Україні та аналіз її складових частин. *Економіка промисловості*. 2013. № 1-2. С. 194-200. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ekonpr_2013_1-2_27 (дата звернення: 20.04.2026).
  5. Сидорович О. Ю. Сутнісні характеристики податкової культури: інституціональний контекст. *Наукові праці НДФІ*. 2017. Вип. 1. С. 144-158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npdfi_2017_1_13 (дата звернення: 20.04.2026).
  6. Кучерова Г. Ю. Податкова культура як детермінанта сучасного оподаткування в Україні. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2015. Вип. 2(2). С. 53-62. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Traev_2015_2\(2\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Traev_2015_2(2)_10) (дата звернення: 20.04.2026).
  7. Головка К. В. Підходи до формування податкової культури. *Правова позиція*. 2023. № 3 (40). С. 134-136. <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-3.26>.
  8. Башинський І. А. Механізми реалізації державної політики щодо формування податкової культури в Україні : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Чорноморський національний університет імені Петра Могили. Миколаїв, 2024. URL: <https://surl.li/nwuklv> (дата звернення: 20.04.2026).
  9. Синчак В. П. Податкова культура суспільства як чинник економічної компоненти національної безпеки. *Університетські наукові записки*. 2017. № 2. С. 218-230. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2017_2_23 (дата звернення: 20.04.2026).
  10. Криштанович М. Роль публічного управління у формуванні податкової культури громадян у цифровому середовищі. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2025. Vol. 4. No. 58. С. 58-66. <https://doi.org/10.55643/ser.4.58.2025.632>.
  11. Трещов М. Податкова культура крізь призму європейських цінностей та стандартів публічного адміністрування. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2026. № 19. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2026-19-02-02>.
  12. Ізмайлов Я. О., Осмятченко В. О., Панура Ю. В. Вплив економічної свідомості та культури громадян на формування податкової культури суспільства. *Економічний вісник*. 2020. Вип. 4. С. 34-42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2020_4_5 (дата звернення: 20.04.2026).
  13. Кучин С. П. Удосконалення податкової політики щодо суб'єктів господарювання сфери культури в Україні. *Креативний простір*. 2021. № 1. С. 100-102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/krpr_2021_1_55 (дата звернення: 20.04.2026).
  14. Штирбов О. М., Антонова Л. В., Сухорукова А. А. Податкова культура в системі реалізації ефективної податкової політики: фокус на цифровізацію. *Інвестиції: практика та досвід*. 2026. № 2. С. 322-328. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/8770> (дата звернення: 20.04.2026).
  15. Ганущин С. Цифрова трансформація податкових сервісів як передумова зростання податкової культури населення. *Суспільство та національні інтереси*. 2026. № 2(22). С. 989-1000. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2\(22\)-989-1000](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2(22)-989-1000)
-

16. Прокопенко І. А., Іванишина О. С. Роль податкових консультантів у формуванні податкової культури в країнах ЄС: досвід для України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2025. № 38 (66). С. 176-183. [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38\(66\)-176-183](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38(66)-176-183)

17. Сукач О. Фінансова психологія платників податків як чинник ефективності бюджетної політики. *Соціальна економіка*. 2025. № 72. С. 151-160. URL: <https://periodicals.karazin.ua/socseconom/article/view/28170/25237> (дата звернення: 20.04.2026).

18. Давискіба К. В., Карпова В. В., Ревенко О. В. Податкова культура і проблеми її формування в сучасних умовах. *Інфраструктура ринку. Гроші, фінанси і кредит*. 2018. Випуск 19. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/19_2018_ukr/76.pdf (дата звернення: 20.04.2026).

19. Про схвалення Національної стратегії доходів до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 груд. 2023 р. № 1218-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-skhvalennia-natsionalnoi-stratehii-dokhodiv-do-2030-s1218-271223> (дата звернення: 20.04.2026).

20. Про реалізацію експериментального проєкту щодо функціонування системи управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками) в Державній податковій службі : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 854. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/854-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.04.2026).

REFERENCES:

1. Andrushchenko, V. L., & Tuchak, T. V. (2013). *Moralno-etychni imperatyvy podatkiv ta opodatkuvannia (zakhidna tradytsiia)* [Moral and ethical imperatives of taxes and taxation (western tradition)]. Kyiv: Alerta. Retrieved from <https://file.lib.in.ua/pdf/andruschenko-volodymyr-moralno-etychni-imperatyvy-podatkiv-ta-opodatkuvannia-zakhidna-tradytsiia.pdf> [in Ukrainian].

2. Melnyk, P. V., Varnalii, Z. S., & Tarangul, L. L. (2010). *Podatkova polityka Ukrainy* [Tax policy of Ukraine]. Kyiv: Znannia Ukrainy. Retrieved from https://ndc-ipro.org/media/ndc_old/documents/Podatkova_pol_Ukr_2010.pdf [in Ukrainian].

3. Ivanov, Yu. B., Krysovatyi, A. I., Kizyma, A. Ya., & Karpova, V. V. (2008). *Podatkovi menedzhment* [Tax management]. Kyiv: Znannia. Retrieved from <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/4aaaf9c6-ca80-4364-b562-b40264f98369/content> [in Ukrainian].

4. Ruchkina, V. N. (2013). Formuvannia podatkovoi kultury v Ukraini ta analiz yii skladovykh chastyn [Formation of tax culture in Ukraine and analysis of its components]. *Ekonomika promyslovishti – Economy of Industry*, 1-2, 194-200. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/econpr_2013_1-2_27 [in Ukrainian].

5. Sydorovych, O. Yu. (2017). Sutnisni kharakterystyky podatkovoi kultury: instytutsionalnyi kontekst [Essential characteristics of tax culture: institutional context]. *Naukovi pratsi NDFI – Scientific Papers of NDFI*, 1, 144-158. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2017_1_13 [in Ukrainian].

6. Kucherova, G. Yu. (2015). Podatkova kultura yak determinanta suchasnoho opodatkuvannia v Ukraini [Tax culture as a determinant of modern taxation in Ukraine]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti – Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property*, 2(2), 53-62. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpeiv_2015_2\(2\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpeiv_2015_2(2)_10) [in Ukrainian].

7. Holovko, K. V. (2023). Pidkhody do formuvannia podatkovoi kultury [Approaches to the formation of tax culture]. *Pravova pozytsiia – Legal Position*, 3(40), 134-136. <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-3.26> [in Ukrainian].

8. Bashynskiy, I. A. (2024). Mekhanizmy realizatsii derzhavnoi polityky shchodo formuvannia podatkovoi kultury v Ukraini [Mechanisms of implementation of state policy

on the formation of tax culture in Ukraine]. Candidate's thesis. Mykolaiv: Petro Mohyla Black Sea National University. Retrieved from <https://surl.li/nwuklv> [in Ukrainian].

9. Synchak, V. P. (2017). Podatkova kultura suspilstva yak chynnyk ekonomichnoi komponenty natsionalnoi bezpeky [Tax culture of society as a factor of the economic component of national security]. *Universytetski naukovy zapysky – University Scientific Notes*, 2, 218-230. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2017_2_23 [in Ukrainian].

10. Kryshchanovych, M. (2025). Rol publichnoho upravlinnia u formuvanni podatkovoi kultury hromadian u tsyfrovomu seredovyshchi [The role of public administration in forming citizens' tax culture in the digital environment]. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*, 4(58), 58-66. <https://doi.org/10.55643/ser.4.58.2025.632> [in Ukrainian].

11. Treshchov, M. M. (2024). Podatkova kultura kriz pryzmu yevropeyskykh tsinnostei ta standartiv publichnoho administruvannia [Tax culture through the prism of European values and standards of public administration]. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia – Public Administration and Customs Administration*, 1(40), 220–226. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2026-19-02-02> [in Ukrainian].

12. Izmailov, Ya. O., Osmiatchenko, V. O., & Panura, Yu. V. (2020). Vplyv ekonomichnoi svidomosti ta kultury hromadian na formuvannia podatkovoi kultury suspilstva [The influence of economic consciousness and culture of citizens on the formation of tax culture of society]. *Ekonomichnyi visnyk. Serii: Finansy, oblik, opodatkuvannia – Economic Herald. Series: Finance, Accounting, Taxation*, 4, 34-42. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2020_4_5 [in Ukrainian].

13. Kuchyn, S. P. (2021). Udoskonalennia podatkovoi polityky shchodo subiektiv hospodariuvannia sfery kultury v Ukraini [Improvement of tax policy regarding economic entities in the sphere of culture in Ukraine]. *Kreatyvnyi prostir – Creative Space*, 1, 100-102. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/kprp_2021_1_55 [in Ukrainian].

14. Shtyrov, O. M., Antonova, L. V., & Sukhorukova, A. A. (2026). Podatkova kultura v systemi realizatsii efektyvnoi podatkovoi polityky: fokus na tsyfrovizatsiiu [Tax culture in the system of effective tax policy implementation: focus on digitalization]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, 2, 322–328. Retrieved from <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/8770> [in Ukrainian].

15. Hanushchyn, S. (2026). Tsyfrova transformatsiia podatkovykh servisiv yak predumova zrostannia podatkovoi kultury naselennia [Digital transformation of tax services as a prerequisite for the growth of tax culture of the population]. *Suspilstvo ta natsionalni interesy. Serii «Publichne upravlinnia ta administruvannia» – Society and National Interests. Series «Public Administration and Administration»*, 2(22), 989-1000. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2\(22\)-989-1000](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2(22)-989-1000) [in Ukrainian].

16. Prokopenko, I. A., & Ivanyshyna, O. S. (2025). Rol podatkovykh konsultantiv u formuvanni podatkovoi kultury v krainakh YeS: dosvid dlia Ukrainy [The role of tax consultants in the formation of tax culture in the EU countries: experience for Ukraine]. *Naukovy zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii «Ekonomika» – Scientific Notes of Ostroh Academy National University. «Economics» Series*, 38(66), 176–183. [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38\(66\)-176-183](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38(66)-176-183) [in Ukrainian].

17. Sukach, O. (2025). Finansova psykholohiia platnykiv podatkov yak chynnyk efektyvnosti biudzhethnoi polityky [Financial psychology of taxpayers as a factor of effectiveness of budget policy]. *Sotsialna ekonomika – Social Economics*, 72, 151-160. Retrieved from <https://periodicals.karazin.ua/soceconom/article/view/28170/25237> [in Ukrainian].

18. Davyskiba, K. V., Karpova, V. V., & Revenko, O. V. (2018). Podatkova kultura i problemy yii formuvannia v suchasnykh umovakh [Tax culture and problems of its formation in modern conditions]. *Infrastruktura rynku. Hroshi, finansy i kredyt – Market Infrastructure. Money, Finance and Credit*, 19. Retrieved from http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/19_2018_ukr/76.pdf [in Ukrainian].

19. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023, December 27). Pro skhvalennia Natsionalnoi stratehii dokhodiv do 2030 roku [On the approval of the National Revenue Strategy until 2030] (Order No. 1218-r). Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-natsionalnoi-stratehii-dokhodiv-do-2030-s1218-271223> [in Ukrainian].

20. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024, July 25). Pro realizatsiiu eksperymentalnoho proiektu shchodo funktsionuvannia systemy upravlinnia podatkovymy ryzykamy (komplaiens-ryzykamy) v Derzhavnii podatkovii sluzhbi [On the implementation of an experimental project regarding the functioning of the tax risk management system (compliance risks) in the State Tax Service] (Resolution No. 854). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/854-2024-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 17.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 21.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 22.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

